

“ฆ่าสัตว์ใน-นอกโรงฆ่า” ... ประชาชนต้องได้ประโยชน์ !

คดีปกครองที่จะนำมาเล่าสู่กันฟังฉบับนี้ เป็นกรณีศาลปกครองได้เข้าไปตรวจสอบความชอบด้วยกฎหมายของการออกประกาศที่มีผลต่อสุขภาพอนามัยของประชาชน โดยเรื่องนี้เกิดจากการที่ผู้ว่าราชการจังหวัด (ผู้ถูกฟ้องคดี) ได้ออกประกาศยกเลิกประกาศท้องที่กั้นคานสำหรับการฆ่าสัตว์ล่าช้าเกินสมควร ทำให้ผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นผู้ประกอบการโรงฆ่าสัตว์ได้รับความเสียหายจากการขาดรายได้

โดยในปี พ.ศ. 2541 ผู้ถูกฟ้องคดีได้อาศัยอำนาจตามมาตรา 22 แห่งพระราชบัญญัติควบคุมการฆ่าสัตว์และจำหน่ายเนื้อสัตว์ พ.ศ. 2535 ออกประกาศกำหนดท้องที่กั้นคานและจำเป็นต้องฆ่าสัตว์เพื่อการบริโภคสำหรับประชาชน ซึ่งมีผลทำให้ท้องที่ทุกตำบลของอำเภอรันบุรีในจังหวัดสุรินทร์ซึ่งมีทั้งหมด 17 ตำบล เป็นท้องที่กั้นคานและจำเป็นต้องฆ่าสัตว์ที่ประชาชนสามารถฆ่าสัตว์นอกโรงฆ่าสัตว์ได้ และประกาศฉบับนี้ไม่ได้กำหนดระยะเวลาสิ้นสุดไว้

ต่อมาปี พ.ศ. 2552 ผู้ถูกฟ้องคดีได้ออกประกาศลงวันที่ 27 พฤษภาคม 2552 ยกเลิกประกาศดังกล่าว โดยกำหนดให้ท้องที่ตำบลไผ่ ตำบลรัตนบุรี และอีกบางท้องที่ไม่เป็นท้องที่กั้นคานและจำเป็นต้องฆ่าสัตว์อีกต่อไป อันมีผลทำให้การฆ่าสัตว์ต้องทำในโรงฆ่าสัตว์เท่านั้น ส่วนตำบลอื่นในอำเภอรันบุรียังคงเป็นท้องที่กั้นคานที่สามารถฆ่าสัตว์นอกโรงฆ่าสัตว์ได้จนถึงวันที่ 30 เมษายน 2553

ผู้ฟ้องคดีซึ่งประกอบกิจการโรงฆ่าสัตว์ที่ตั้งอยู่ในตำบลไผ่ อำเภอรันบุรี ได้แย้งว่า หากผู้ถูกฟ้องคดีเพิกถอนประกาศลงวันที่ 27 พฤษภาคม 2552 โดยให้ทุกตำบลของอำเภอรันบุรีทั้งหมดไม่เป็นท้องที่กั้นคานและจำเป็นต้องฆ่าสัตว์ย่อมทำให้ผู้ฟ้องคดีสามารถที่จะรับจ้างฆ่าสัตว์ได้เพิ่มขึ้นอีก การที่ผู้ถูกฟ้องคดียกเลิกประกาศท้องที่กั้นคานสำหรับการฆ่าสัตว์ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควรจึงทำให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหายจากการขาดรายได้

ผู้ฟ้องคดีจึงฟ้องขอให้ศาลปกครองพิพากษาหรือมีคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีชดเชยค่าเสียหาย

การที่ผู้ถูกฟ้องคดียกเลิกประกาศโดยให้บางท้องที่ในอำเภอรันบุรี ไม่เป็นท้องที่กั้นคานและจำเป็นต้องฆ่าสัตว์อีกต่อไปเป็นการกระทำที่ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ และเป็นการกระทำละเมิดต่อผู้ฟ้องคดีหรือไม่ ?

ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่า แม้การกำหนดให้ท้องที่ทุกตำบลของอำเภอรันบุรีเป็นท้องที่กั้นคานและจำเป็นต้องฆ่าสัตว์โดยไม่ได้กำหนดระยะเวลาสิ้นสุดไว้ แต่ภายหลังคณะทำงานดำเนินการจัดระเบียบโรงฆ่าสัตว์ระดับอำเภอและระดับจังหวัดได้มีการประชุมพิจารณาเรื่องการถอนประกาศอย่างต่อเนื่อง และในเบื้องต้นต่างเห็นพ้องกันว่าสมควรถอนประกาศ ทั้งยังได้มีข้อสังเกตให้มีการหาข้อมูลเพิ่มเติม กรณีจึงเป็นการดำเนินการเพื่อให้ได้ข้อมูลประกอบการพิจารณาอย่างครบถ้วนรอบด้าน เพื่อมิให้การถอนประกาศส่งผลกระทบต่อการใช้ประโยชน์ของประชาชนในพื้นที่ อีกทั้งเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องได้ออกตรวจประเมินพบว่า โรงฆ่าสัตว์ของผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นผู้ประกอบการเพียงรายเดียวในอำเภอรันบุรียังมีข้อบกพร่องในเรื่องพื้นที่ห้องฆ่าสัตว์ การจำกัดกลิ่น การบำบัดคุณภาพน้ำล้างซากและบ่อพักน้ำเสีย และได้แนะนำให้ปรับปรุงแก้ไข ซึ่งแม้ว่าผู้ฟ้องคดีจะได้ปรับปรุงแก้ไขและผ่านการตรวจประเมินด้านสถานที่ตั้งด้านสุขาภิบาล และด้านกระบวนการฆ่าสัตว์แล้วก็ตาม แต่การขนส่งเนื้อสัตว์ยังไม่ผ่านการตรวจประเมิน ประกอบกับคำขอใบอนุญาตของผู้ฟ้องคดีระบุว่าเป็นโรงฆ่าสุกรขนาด 20 ตัวต่อวัน แต่พื้นที่ของตัวอาคารโรงฆ่าสัตว์มีขนาดกว้างเพียง 6 เมตร ยาว 13.60 เมตร และใช้แรงงานคนเป็นหลักจึงมีลักษณะเป็นโรงฆ่าสัตว์ในครัวเรือนเท่านั้น

ดังนั้น การจะให้ผู้ถูกฟ้องคดียกเลิกประกาศเพื่อให้ผู้ประกอบการฆ่าสัตว์ในทุกตำบลของอำเภอรันบุรีไม่สามารถฆ่าสัตว์นอกโรงฆ่าสัตว์ได้ และต้องนำสัตว์มาฆ่าที่โรงฆ่าสัตว์ของผู้ฟ้องคดี ในขณะที่โรงฆ่าสัตว์ของผู้ฟ้องคดียังไม่มีความพร้อมและความเหมาะสมเพียงพอ เมื่อเปรียบเทียบกับประโยชน์ที่ผู้ฟ้องคดีจะได้รับกับความเสียหายที่จะเกิดขึ้นกับประชาชนในพื้นที่ ความเสียหายที่จะเกิดขึ้นย่อมมีมากกว่า

การที่ผู้ถูกฟ้องคดีมีประกาศลงวันที่ 27 พฤษภาคม 2552 จึงเป็นการกระทำที่ชอบด้วยเหตุผล และชอบด้วยกฎหมาย จึงไม่เป็นการละเมิดต่อผู้ฟ้องคดีแต่อย่างใด (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. 441/2557)

คดีนี้เป็นบรรทัดฐานในการปฏิบัติราชการที่ดีว่า การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐใช้อำนาจตามกฎหมายเพื่อจัดทำภารกิจหรือดำเนินการอย่างใด ๆ ไม่ว่าจะเป็นการออกกฎเกณฑ์ กฎ หรือคำสั่งทางปกครองนั้น หากเจ้าหน้าที่ของรัฐ ได้พิจารณาข้อมูลอย่างครบถ้วนรอบด้าน ทั้งความเสียหายที่เอกชนได้รับและประโยชน์ส่วนรวมเป็นสำคัญโดยชอบด้วยเหตุและผลแล้ว แม้ว่าการกระทำดังกล่าวจะส่งผลกระทบต่อเอกชนไปบ้างก็ตาม แต่หากพิจารณาชั่งน้ำหนักแล้ว ปรากฏว่าประโยชน์ส่วนรวมที่ประชาชนส่วนใหญ่ได้รับมีมากกว่า ย่อมถือเป็นการกระทำที่ชอบด้วยกฎหมาย... ครับ !

นายปกครอง
